

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 19. septembra 2017

Revizorji svarijo, da mora EU zmanjšati emisije in se prilagoditi podnebnim spremembam

Kot piše v novem panoramskem pregledu ukrepanja EU na področju energetike in podnebnih sprememb, ki ga je objavilo Evropsko računsko sodišče, je uspešno ukrepanje na področju energetike bistveno za boj proti podnebnim spremembam. Revizorji menijo, da proizvodnja in poraba energije ustvarjata 79 % emisij toplogrednih plinov. Prilagajanje podnebnim spremembam je nujno, tudi če bodo prizadevanja za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov uspešna. Do konca stoletja se bo podnebje v Evropi močno razlikovalo od današnjega, tudi če se temperatura v skladu s Pariškim sporazumom iz leta 2015 ne bo zvišala za več kot 2 °C.

Ta panoramski pregled vsebuje pregled ukrepanja EU, povzetek ključnega revizijskega dela, ki so ga opravili Evropsko računsko sodišče in druge nacionalne revizijske institucije EU, ter opredelitev glavnih izzivov zaradi zagotavljanja informacij za zakonodajno razpravo in za prihodnje revizijsko delo.

Po besedah revizorjev so energetika in podnebne spremembe tesno povezane, saj proizvodnja energije iz fosilnih goriv in poraba energije v prometu, industriji, gospodinjstvih in kmetijstvu skupaj ustvarita 79 % emisij toplogrednih plinov EU. Mnoga od teh vprašanj je mogoče najbolje rešiti s skupnim delovanjem držav članic, zato so to prednostna vprašanja za EU.

„EU mora zmanjšati emisije toplogrednih plinov in se prilagoditi podnebnim spremembam. Sedanje projekcije kažejo, da bo za doseganje ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za leti 2030 in 2050 treba doseči večji napredek. Pravilno predvidevanje in načrtovanje prilagajanja, zaradi katerih bi se zmanjšala potreba po poznem ukrepanju kot odzivu na dogodke, ki pomeni večje stroške, bosta za EU in države članice velik izziv,“ je izjavil Phil Wynn Owen, član Evropskega računskega sodišča, ki je pristojen za panoramski pregled.

Po besedah revizorjev je pomemben del ukrepanja EU na področju energetike vzpostavitev notranjega trga, ki omogoča prosti pretok plina in električne energije ter brezmejno trgovino z njima po vsej EU. Cilj notranjega trga z energijo je na stroškovno učinkovit način doseči cilje energetske politike EU, tj. cenovno dostopno, trajnostno in zanesljivo oskrbo z energijo po konkurenčnih cenah. Vendar kljub precejšnjemu napredku v nekaterih regijah EU ta trg še ni bil vzpostavljen.

Na področju podnebnih sprememb se večina ukrepov EU osredotoča na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. EU je kot cilj določila, da bo do leta 2020 zmanjšala emisije toplogrednih plinov za 20 % in do leta 2030 za 30 %. Do leta 2050 namerava zmanjšati svoje emisije toplogrednih plinov za 80 % do 95 % v primerjavi z

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila panoramskega pregleda Evropskega računskega sodišča. Cel pregled je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

letom 1990. Pristopi k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov se med sektorji razlikujejo. S svojim sistemom za trgovanje z emisijami je EU določila meje za skupne emisije za nekatere sektorje oskrbe z energijo, energetsko intenzivne industrijske sektorje in polete v Evropskem gospodarskem prostoru. Z vzpostavitvijo trga za kvote emisij je določila ceno za ogljik. Na drugih področjih se je uporabljal pristop, za katerega je značilno zmanjšanje emisij z zavezujočimi cilji glede zmanjšanja emisij za vsako posamezno državo članico.

Vendar revizorji menijo, da cilji in ciljne vrednosti zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za leto 2030 in leto 2050 ne bodo doseženi brez precejšnjih dodatnih prizadevanj in da bodo k temu morali prispevati vsi gospodarski sektorji. Da bi se cilj za leto 2030 dosegel, bi se morala prizadevanja za letno zmanjšanje emisij v naslednjem desetletju povečati za polovico. Najpomembnejša sprememba pa bo potrebna po letu 2030, ko bo morala biti stopnja zmanjšanja emisij za tri- do štirikrat večja kot v preteklosti, da bi bil dosežen cilj za leto 2050.

Strategija EU za prilagajanje iz leta 2013 države članice spodbuja k ukrepanju, vendar jih k temu ne zavezuje.

Preučenih je bilo 269 revizijskih poročil EU in držav članic. Na področju energetike so bili kljub hitri rasti deleža obnovljivih virov energije in znižanju njihove cene na svetovni ravni ugotovljeni pomanjkanje stroškovne učinkovitosti ter ovire za naložbe. V okviru revizij energetske učinkovitosti so bili redno odkriti problemi s stroškovno učinkovitostjo, na področju jedrske energije pa precejšnje povečanje stroškov in zamude. Revizije so pokazale še, da prehod na nizkoogljični prevoz še ni zadovoljiv. Na področju prilagajanja podnebnim spremembam so bile revizije osredotočene zlasti na poplave. V zvezi s tem so revizorji odkrili probleme pri preprečevanju poplav, zaščiti pred njimi in odzivu nanje.

Nekatera ključna področja, kot so prilagajanje podnebnim spremembam, evidence toplogrednih plinov na ravni EU in nacionalni ravni, emisije iz cestnega prometa in emisije iz kmetijstva so bila doslej v okviru revizij manj obravnavana.

Panoramski pregled opredeljuje sedem glavnih izzivov: upravljanje na področju energetike in podnebnih sprememb, politiko na podlagi dokazov, energetski prehod, uspešno uporabo raziskav in inovacij, načrtovanje in obravnavanje prilagajanja, financiranje ter vključevanje državljanov EU.

Pojasnila za urednike

Do obdobja 2071–2100 se bo podnebje v Evropi močno razlikovalo od tistega v obdobju 1961–1990, če se bodo temperature v primerjavi s predindustrijsko dobo dvignile za 2 °C. Pri scenariju zvišanja temperature za 2 °C gre za svetovno povprečje. Vendar se bodo temperature v nekaterih regijah zvišale za veliko več kot 2 °C, če se bo ta scenarij uresničil. Do obdobja 2071–2100 bi se lahko temperature pozimi v nekaterih delih Skandinavije v primerjavi s temperaturami v obdobju 1961–1990 povprečno zvišale za 5 do 8 °C. Poleti pa bi se lahko temperature v večini Španije in severnih delih Skandinavije povprečno zvišale za 3 do 4 °C. Do obdobja 2071–2100 bi se lahko v nekaterih delih srednje Evrope in Skandinavije količine zimskih padavin v primerjavi s padavinami v obdobju 1961–1990 povečale za več kot 25 %. Na večjem delu evropske obale Sredozemskega morja pa bi se lahko količina poletnih padavin znižala za več kot 50 %.